

UMĚNÍ DAROVAT THE ART OF GIVING

Filantropie a sport

Proč se na hřišti dají vyřešit problémy celé vesnice?
Co potřebují handicapovaní sportovci?
A jak se Vladimíru Šmicrovi daří v SK Dolní Chabry?

SPONZORING A ETIKA

Bude-li hokejový šampionát v Bělorusku, nebudeme ho sponzorovat. Tímto prohlášením chtěla Škoda Auto, která je partnerem Mistrovství světa v hokeji od roku 1993, vyjádřit svůj nesouhlas s tvrdým postupem vůči demonstrantům, kteří protestovali proti zmanipulovaným volbám a proti režimu prezidenta Alexandra Lukašenka. Pro stejný krok se rozhodli i další sponzoři. Například značka Nivea nebo firma na výrobu motorových olejů Liqui Moly. Na jejich protest proti porušování lidských práv přišla z Běloruska jednoznačná odpověď: zákaz dovozu výrobků těchto firem na dobu šesti měsíců. Hokejový šampionát se po silném tlaku, nejen ze strany sponzorů, rozhodla Mezinárodní hokejová federace uspořádat v Lotyšsku a Bělorusku status pořadatele odebrala.

BĚH SE ŽLUTOU STUŽKOU

Společnost by měla dávat lidem s trestní minulostí druhou šanci. To je vize projektu Yellow Ribbon. Letos zorganizuje pod heslem „Uteč předsudkům“ již šestý ročník Yellow Ribbon Runu. Loni se do běhu registrovalo bezmála 400 běžců, 40 z nich mělo trestní minulost, a 64 dalších bylo dokonce právě ve výkonu trestu. Ambasadorem projektu je herec Petr Čtvrtníček, který zároveň bubnuje i ve vězeňské kapele Wsedě. Ta akce se žlutou stužkou pravidelně doprovází. Nezapomeňte: 7. září v Aktivním lesoparku v Praze Řepích. Registrojte se na adrese www.yellowribbon.cz.

SUPERBOYS PRO JEDLIČKU

Je pravidelný trénink jediná povinnost amatérského hokejisty? V roce 2018 se pět kamarádů rozhodlo, že se chtějí věnovat i filantropii. Férově se přece dá hrát i mimo ledovou plochu! Za partnera si vybrali Nadaci Jedličkova ústavu. Spolupřádali proto například curlingový turnaj handicapovaných, akce Koloběžka Den 2019 a 2020 nebo charitativní běh pro těžce nemocného Lubomíra. Pětice třicátníků stojí i za akcí „Kyblíková výzva“, získali díky ní 500 litrů barvy a 20 tisíc korun na modernizaci oddělení 27 v Bohnicích. Nyní je 17. června čeká Běh pro Jedličku. Můžete se ho zúčastnit i vy. Registrojte se na behprojedlicku.cz.

PROCENTO PRO DOBRO

Fotbalová komunita má velkou sílu. Mezinárodní iniciativa Common goal jí chce využít při řešení největších sociálních výzev současnosti. Každý její člen se zavazuje přispívat procentem ze svých příjmů do společného fondu, ze kterého jsou následně financovány projekty naplňující některý z globálních cílů OSN. Síť spojuje hráče, fotbalové manažery, fanoušky i sponzory. Aktuálně má 447 členů a podpořila již více než 600 projektů. Patří mezi ně například pomoc nemocným HIV/AIDS, vyrovnávání genderové nerovnosti nebo pomoc v nezaměstnanosti. Prvním Čechem, který se za profesionální hráče k iniciativě připojil, je sedmadvacetiletý Jakub Fulnek (FK Mladá Boleslav). Aktuálně projekt iniciativy Common goal cílí na řešení rasismu ve fotbale. Z fondu tak budou financovány edukační programy, které mají ambici proškolit během prvního roku 5 000 trenérů, 60 000 mladých fanoušků i hráčů a 115 zaměstnanců fotbalových organizací ve více než 400 fotbalových komunitách. www.common-goal.org.

VOLEJBAL ZA LEPŠÍ SVĚT

Druhý ročník SDGs Beach Volleyball Cupu pořádá 13. srpna Asociace společenské odpovědnosti. Smyslem sportovně-filantropické události není jen vítězství, ale také podpora některého z globálních cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje. Každý z týmů si zvolí ten svému srdci nejbližší a bude se o něm a konkrétních krocích vedoucích k jeho naplnění snažit informovat co nejširší veřejnost. Titul historicky prvního ročníku SDGs Beach Volleyball Cupu získal tým Blue House, reprezentující sociální podnik – kavárnu Modrý domeček. Letos se týmy mohou utkat v boji za lepší vzdělání, konec chudoby proti změnám klimatu. Další ročník SDGs Beach Volleyball Cupu se koná v pátek 13. srpna na Císařské louce v Praze. Registrace týmů proběhnou už v červnu. Více informací najdete na www.a-csr.cz.

VRÁTIT DĚTI KE SPORTU...

... hned jak to půjde. Česká olympijská nadace pomáhá dětem ze sociálně slabých rodin sportovat již devátým rokem. Kvůli pandemii se právě nyní mohly tyto děti dostat do tak náročné životní situace, že možnost jejich sportovního využití je téměř nulová. Česká olympijská nadace podporuje sportovce ve věku 6-18 let a rozhodující není talent, ale chuť sportovat. Nadace proto pomáhá rodinám financovat příspěvky, vybavení nebo závody. Patrony projektu jsou olympijští medailisté z Vancouveru, Londýna, Soči a Rio de Janeira, prezidentem pak trojnásobný olympijský vítěz Jan Železný. Od roku 2013 podpořila nadace více než 3 000 dětí a na podporu nejrušnějších sportovních aktivit rozdělila více než 18 milionů korun. Další zasedání komise proběhne na podzim 2021 a žádosti je možné posílat do 31. srpna. Více informací na www.nadace.olympic.cz.

Bez dobré nahrávky se smečovat nedá

Proč stojí za to sportovat, i když člověk není právě Messi, proč by měl každý v dětství mít svého trenéra a jak zdravé jsou výhry i prohry, pro Umění darovat napsala politoložka, socioložka a velká fanynka fotbalu Kateřina Kňapová.

Text: Kateřina Kňapová

Sedím ve vaně a opatrně omývám kolena ještě trochu oranžová od antuky. Sykám bolestí, když se mi povede z rány dostat několik zadřených kamínků. Je sobota odpoledne a právě jsem se vrátila z volejbalového turnaje okresního přeboru mladších dorostenek. Na antuce náhlenky člověka zachrání jen někdy, moje rybička, kterou jsem se snažila vybrat míč, co soupeřka „zalila“ za blok, nebyla ten případ.

„Nahrávačky to mají vždycky nejhorší,“ konstatovala jsem několikrát v průběhu těch šesti nebo sedmi let, kdy jsem volejbal jako puberťačka hrála. „Když to blbě vyberou v poli, musí z toho stejně udělat výbornou nahrávku, ale za smeč z ní sklízí chválu a obdiv smečař. Bez nahrávky se ale dobře smečovat nedá.“ Nemusíte hrát zrovna volejbal, abyste vytušili, že v takové pozici „nahrávačky“ nebo „nahrávače“ se v průběhu života možná ocitnete víckrát než jednou. Podřizujete osobní slávu kolektivnímu cíli, hasíte požár, který rozpoutal někdo jiný, a často je jediná ruka, která vás za to poplácá po rameni, vaše vlastní.

I když moje úvaha možná začíná chmurně, amatérský sport přináší celou škálu pozitivních emocí a zážitků. Setkáte se s lidmi, které byste jinak asi nepotkali, zažijete radost, když se podaří vyhrát nad odvěkým rivalem, nebo aspoň nedostat moc velký „náklep“ od silnějšího soupeře. Někdy vás dokáže

potěšit drobnost – povedená nahrávka, úspěšný blok, krásný gól nebo třeba to, že si posunete osobní rekord. Na výsledkové tabuli nebo díky medaili, co se vám houpe na krku, vidíte, že se vám něco povedlo. V ten moment člověk snadno zapomene na naražené koleno, zkrvavený loket nebo pocit, že v cílové rovince málem vyplivl plíce. Stojí na stupních vítězů a usmívá se na celé kolo.

SPORT JE VŠUDE A PRO KAŽDÉHO, I DÍKY MNOHA DOBRÝM DUŠÍM

V České republice najdete i v té nejmenší vesnici fotbalový trávník. Ve větších městech vznikají víceúčelová hřiště, na kterých si přes den kopou nebo hází děti z okolí a navečer zase hrají fotbálek jejich otcové. V parku i mezi paneláky potkávejte běžce a běžkyňe v barevných tričkách a legínách na vlastní osamělé pouti za lepší fyzickou kondicí. Sport je vlastně všude kolem nás, je skoro nemožné se mu nějak vyhnout. Pandemie covidu-19 a s ní spojená přísná protiepidemická opatření ale přinesla nutnost se situaci přizpůsobit, a tak se spousta z nás místo ve fitku potí doma v obýváku před obrazovkou.

Pandemie nám taky trochu mimoděk ukázala nový zcela zásadní rozměr – nakolik úzce je vlastně náš vlastní prožitek z něj spjat s kolektivem, ve kterém sportujeme. Tím ale nemyslím

jen kolektivní sporty, ale právě třeba ty, které sice provozujeme sami, ale vedle druhých. Inspirujeme se jimi a jejich výkony nebo podvědomě přidáváme, když přidají i oni. Tiše sdílíme radost z pohybu.

Nic z toho by ale nebylo možné nejen bez spoluhráčů a spoluhráček, ale třeba i trenérů, trenérek nebo prostě jen těch dobrých duší, které na rozvoj sportu ve svém městě nebo vesnici přispívají. Až jako dospělá a při pohledu na to, kolik mých známých se třeba po práci nebo o víkendech věnuje trenérině nebo vedení nejrůznějších sportovních kroužků pro děti, jsem si uvědomila, že kolektivní rozměr sportu není zdaleka jen záležitostí prožitku nás samotných. To, když někdo dobrovolně věnuje svůj volný čas rozvoji jiných, nejen sportovně, ale i lidsky, má blahodárný dopad na celou společnost jako pozitivní příklad hodný následování.

INSPIRACE MÍSTO ZAHOŘKLOSTI

Jednou z lekcí, která je užitečná pro další život a již se můžeme naučit při sportování právě už jako malí, je nepocítovat při pohledu na lepší spoluhráče nebo spoluhráčky zahořklost nebo závist, ale naopak motivaci a inspiraci, jak se sám zlepšit. Neznamená to, že nemůže přijít frustrace z toho, že nevyškočíme stejně vysoko jako spoluhráč nebo spoluhráčka nebo že jednoduše nedokážeme zahrávat tak pěkně

přímé kopy. Záhy ovšem pochopíme, že zejména v kolektivním sportu funguje družstvo jako celek a často i díky našim spoluhráčům nebo spoluhráčkám s výjimečnými kvalitami můžeme i my, jako prostí „nosiči vody“, okusit sladkou chuť vítězství. Kolektivní sport má ještě jednu výhodu oproti tomu individuálnímu, a to právě možnost dosáhnout dobrých výsledků i pro ty, kdo nejsou výjimečnými sportovními talenty.

Jinou cennou lekcí, kterou se můžeme už jako děti ve sportu naučit, je umět prohrávat. Někdy za to můžou naše vlastní chyby, jindy třeba jen fakt, že soupeř byl prostě lepší nebo měl víc i toho pověstného štěstí. Vyrovnat se s porážkou nebo obecněji neúspěchem je vlastnost, bez které se v životě neobejdeme, pokud nechceme celý život jen házet vinu na druhé a nikam se neposouvat.

VÝKON VERSUS RADOST Z POHYBU

Jako ne tak talentovaná malá nebo mladší volejbalistka jsem při některých příliš vyhocených zápasech na turnajích pocítovala místo příjemné soutěživosti stres a tlak, že když něco pokazím, bude se na mě zlobit celý tým. Stává se to, zejména v situacích, kdy vaše vlastní úroveň soutěživosti zrovna neodpovídá obecnému náladění v týmu. I proto si myslím, že ač jsem v předcházejících odstavcích mluvila o radosti z dobrých výkonů nebo vítězství, je potřeba stále

- Fotbalový klub a hřiště se nachází ve více než polovině českých obcí, hraje se na nich ale stále méně.
- Herci a sportovci z klubu Real Top Praha vybrali díky amatérskému fotbalu na charitu již 25 milionů korun.
- Ve Skandinávii aktivně sportuje 80 % lidí, v ČR jen 38 %.
- Podle WHO by se děti měly věnovat sportu hodinu denně. To splňuje jen pětina českých dětí.
- Neziskovka, která dostává největší příspěvky od státu, je Fotbalová asociace ČR.

vnímat, že jádrem amatérského sportu je radost z pohybu nebo třeba parťa, kterou přináší. Někdy na to pod vlivem všudypřítomného tlaku na výkon zapomínáme, a to třeba i jako rodiče menších dětí, na které můžeme, třeba i mimoděk, klást mnohdy zbytečné nároky. I v životě by nemělo jít jen o to, kdo je lepší, kdo má víc a kdo neudělá chybu, ale i o radost z toho, co děláme, i když zrovna nepatříme mezi jasné

vítěze. I když se občas smějeme klíšé profesionálních sportovců o tom, že si jdou náročný zápas se zvucným soupeřem nebo vrcholný závod sezony užít, je právě tohle – radost ze sportovního (ale vlastně nejen toho) zážitku – jádrem jeho přitažlivosti pro všechny.

Stejně tak bychom měli mít na paměti, že, aby nás nebo naše děti sport bavil, je třeba odhodit předsudky o tom, co je sport „pro chlapy“ nebo naopak „pro ženský“. I když třeba fotbal zůstává stále zejména mužskou či chlapeckou záležitostí, stejně jako je třeba gymnastika nebo tanec doménou žen a dívek, neměli bychom omezovat jejich rozlet dětí tím, že je postavíme do umělých škatulek. A kdo ví, jestli třeba zrovna náš potomek nevyroste z nadšeného tanečníka do mistra světa v latinskoamerických tancích nebo z dívky porážející na plácku v penaltách všechny kluky nejlepší střelkyně fotbalové Ligy mistrů.

Ať už je to radost z vítězství, vlastního zlepšování, schopnost se oklepat z chyb a porážek, nebo poznání, že žádný úspěch nám nespadne do klína jen tak sám, sport nás už od dětství učí věci, které ještě mnohokrát využijeme ve „skutečném“ životě. A i když nejste zrovna Messi nebo Ronaldo, pořád si můžete plnými doušky vychutnat radost ze sportu. I díky těm dobrým duším, trenérům, trenérkám nebo třeba sponzorům. ●

Fotbal mi dal hodně, baví mě to vracet

První český fotbalista, který zvedl nad hlavu pohár pro vítěze Ligy mistrů, je doma v Dolních Chabrech na okraji Prahy. „Sport má velkou sílu propojovat lidi,“ říká Vladimír Šmicer. Už desátý rok dělá předsedu klubu, jehož hřiště má hned za plotem.

text Marek Šálek / foto Pavel Jiřík

Jak dlouho žijete v Dolních Chabrech?

Barák jsem tu koupil v roce 1996. Tehdy jsme hráli finále Eura, oženil jsem se, ale taky jsem už odcházel do ciziny. Takže jsem tady pak jedenáct let nebyl.

V roce 2007 jste se vrátil a hrál ještě dvě sezony za Slavii. Pak jste začal nastupovat v dresu Chabřů.

Vždycky jsem věděl, že až skončím profesionální kariéru, začnu si užívat fotbal tady u nás doma. Občas jsem už předtím nastupoval za Chabry v přátelacích a na turnajích. Těšil jsem se ale, až si za náš místní mančaft jednou zakopu i v soutěžních zápasech.

Dopadlo to jinak, v roce 2011 jste se stal i předsedou SK Dolní Chabry...

Hned po roce za mnou chlapi přišli, že se volí nový předseda. A nabídli mi, že když do toho půjdu, pomůžou mi. Hodně cestuju za svými zálibami, což je hlavně golf, často hraju exhibice za staré gardy svých bývalých klubů, navíc jsem v té době ještě dělal manažera u národáku. Potřeboval jsem okolo sebe tým schopných lidí. Zároveň jsem dostal záruku, že budu mít poslední slovo ve všech důležitých rozhodnutích.

O jaká rozhodnutí například šlo?

Měli jsme staré šatny, vlastně to byly buňky, jako jsou na stavbách. Stálo jich

tam asi osm, dohromady to dávalo takovou nudli. A to bylo veškeré naše zázemí. Moc nefungovaly ani další věci...

Vyměnil jste funkcionáře?

Nemohl jsem je hned od všeho odstříhnout. Někteří to dělali víc než třicet let a v podstatě fotbal v Chabrech několikrát i zachránili. Takže je těžký přijít a říct: „Chlapi, děkujem, my to teď zkusíme dělat trochu jinak.“ Navíc oni tam často žijou od narození, zatímco já jsem přece jen naplavenina. Naštěstí panovala shoda, že nejdřív musíme udělat něco s kabinami.

Co to obnášelo?

Dát dohromady projekt a žádost o dotaci. Nejdřív nám to jeden architekt nakreslil na čtyřicet milionů, tomu jsem se zasmál. Jasně, hrál jsem v Liverpoolu, ale takhle dobře jsem tam zase nehrál, abych mohl vytáhnout z kapsy čtyřicet míčů a dát je do Chabru. Připravili jsme projekt za patnáct milionů, z toho asi tři miliony byla spoluúcast. Zbytek nám po několika letech čekání přiklepl magistrát.

Ty tři miliony šly za vámi?

Tohle mám v hlavě srovnané. Fotbal mi hodně dal, bydlím v Chabrech, baví mě za ně hrát, i když už jenom za béčko, mám z klubu radost. Když jsem viděl, že za ty peníze můžeme mít nové kabiny, musel jsem to udělat.

Máte spočítané, kolik peněz jste už do chaberského fotbalu vložil?

Nechci to říkat, doma by mě přetáhli koštětem... Dělán si legraci, rodině to nevadí. Ale nerad bych, aby si někdo myslel, že ten klub je můj, že mi to tady patří. Tak to rozhodně není, jsme v podstatě sousedský spolek.

Jak jde tenhle sousedský přístup dohromady s ambicemi vyhrávat a postupovat do vyšších soutěží, což je v případě chaberského áčka celopražský přebor?

Když jsem skončil ve Slavii a začal nastupovat za Chabry, hodně lidí si říkalo: Tý jo, on si přitáhne parťáky a půjdou nejmíň do divize... To ale vůbec není cesta, kterou bychom chtěli jít. Chceme vylepšit zázemí, aby to tu mělo domácí atmosféru a mohli se tu scházet lidi. Chabry se rozrůstají a my potřebujeme přitáhnout co nejvíce dětí. Víme, kde je naše místo. Ty pokusy hrát Champions League na vesnici, jak to známe třeba ze Slušovic, Drnovic nebo Bělsan, se mi upřímně hnusí. Chceme, aby za chaberské áčko nastupovali zdejší kluci – hráči, které potkáváme na ulici nebo v kramě.

Bydlím v pražském Břevnově, v jehož dresu vyrůstali například Jan Berger nebo Pavel Horváth. V devadesátých letech se klubu ujal podnikatel, který nejdříve zrušil

mládežnické týmy. Pak nakoupil hráče a slavně postoupil do třetí ligy. Když zdejší fotbal slavil sté výročí, prodal licenci do Mladé Boleslavi a klub zanikl.

To mi vůbec neříkejte. Jak tohle někdo může udělat! Náš cíl je úplně jiný: vybudovat co největší mládežnickou základnu. Víme, že když na hřiště budou chodit děti, najdou si tam cestu i rodiče. Lidi se víc poznají, začnou spolu komunikovat. Třeba i o problémech ve vesnici. A řeknou si: Hele, v čem ty nám můžeš pomoci? Neuměl bys zařídit tohle? Zkrátka budou řešit, co a jak udělat, aby to v Chabrech bylo hezčí a žilo se nám tady příjemně.

Máte i vy představu o vylepšeních?

Mám, i když to vidím hodně přes fotbal. Chtěl bych, aby pokračovala přestavba areálu, což se částečně daří. Za brankou děláme tréninkovou plochu, přibýlo hřiště, na kterém se dá hrát beachvolejbal i plážový fotbal, máme nové trampolíny. Říkáme si, že když u hřiště budou skákat čtyřletí prckové a uviděj, jak si starší kluci kopou, budou si to chtít taky vyzkoušet.

Důležitou součástí je i hospoda...

Málem bych zapomněl! Funguje současně jako klubovna, dřív se jmenovala Chaberskej válec, teď má nový název Chaberská pergola. Máme šikovného kluka, který si pronajal i venkovní posezení s pípou a grilem, obložil to dřevem, ty trampolíny vzal taky na sebe. Těšíme se, až zase přijdou lidi a u pomezí lajny proberou, co je nového.

Jaké máte vztahy s radnicí?

Starostka vidí, že tady fotbal není jenom pro fotbalisty. Pouštíme na hřiště školy, funguje tu letní kino, dělají se tu koncerty, akce pro děti... Myslím, že spolupráce s obcí je nastavená dobře. Radnice vidí, že to děláme pro všechny. Takže když přijdu na zastupitelstvo a ukážu další plány, dává jim to smysl a něčím taky přispějí. Zatím jsme se vždycky domluvili.

Jaký je roční rozpočet SK Dolní Chabry?

Vladimír Šmicer (48 let)

Vyrůstal v severočeských Verneřicích. Ve čtrnácti letech se rodina přestěhovala do Prahy, kde začal hrát fotbal za Slavii. Roky 1996–2008 strávil postupně v dresech Racingu Lens, FC Liverpool a Girondins Bordeaux. Osmdesátkrát nastoupil za českou reprezentaci. Profesionální kariéru ukončil v roce 2009 v pražské Slavii, poté se stal nejdříve hráčem, předsedou a nyní je i trenérem SK Dolní Chabry. V červnových volbách vedení Fotbalové asociace České republiky se ucházel o pozici místopředsedy. Jako podnikatel je podílníkem v několika hotelech v Mariánských Lázních a v Praze. Je ženatý, s manželkou Pavlínou mají dvě děti.

Sedm set tisíc. A to platíme jenom správce. Dřív dostával peníze i trenér áčka, ale vzhledem k tomu, že od loňského roku trénuju chlapy já, ušetříme i za trenéra. *(směje se)*

Jak vám trénování jde?

Vlítnul nám do toho covid... Ale abych vám neutíkal z otázky: vyhráli jsme jediný zápas z pěti. Z legrace říkám, že mi předseda navzdory neuspokojivým výsledkům vyslovil důvěru, ale asi za sebe budu muset najít náhradu. Vzniklo to jako provizorium: předchází trenér se na to vybodnul a mně jako předsedovi se nechtělo nikoho shánět.

Máte na hřišti vlastní kancelář?

Je tady kancelář, ale tam mě nenajdete. Když někdo něco potřebuje, napíše mail nebo to vzkáže po správci. Výkonový výbor se schází jednou za měsíc.

Co nejčastěji řešíte?

Nejhorší je sehnat trenéry k mládežnickým týmům. Dělají to zadarmo nebo za pár korun, přitom to obnáší spoustu času. Tréninky jsou minimálně dvakrát týdně, o víkendu zápasy...

Všiml jsem si na vašem webu, že máte u tří týmů trenérky ženy.

Máme, zvlášť u nejmenších je to výhoda. Když si chtějí holčičky zahrát s klukama fotbal a vidí na hřišti trenérku, dodá jim to odvalu.

Máte nějaké sponzory?

Samé místní. Jeden je řezník, další má v Chabrech rybí restauraci, jiný má cestovku... Teď se chystám za sousedem, kterému také byznys šlape, aby nám něco přihodil. Nabídnu mu reklamou na klandru. Každá koruna je znát.

POTŘEBUJU SE CÍTIT JAKO DOMA

Ve triadvaceti jste se ocitl v prvním zahraničním angažmá a oblékl dres francouzského Racingu Lens. Jak na to vzpomínáte?

Byl jsem ucho, to je jasný. Trvalo mi zhruba rok, než jsem pochopil, jak to v takovém klubu chodí.

Jak to myslíte?

Pro mě je důležité poznat prostředí a sžít se s ním, připadat si jako doma. K tomu potřebuju znát mentalitu lidí. Nejen vedení, spoluhráčů a fanoušků, ale i lidí, kteří na stadionu pracují. Cítit se jako součást klubu je pro mě klíčové, ale chvíli to trvá. Musím se na ty lidi naladit, dostat to do sebe. Měl jsem štěstí, že se mi to všude povedlo. O to těžší pak bylo odcházet.

To jste zažil asi hlavně v Lens. Jak byste to město popsal?

Těžilo se tu uhlí, byly tu velké ocelárny, ale většina z toho postupně zanikla. V samotném Lens, které leží na severu Francie, žije třicet tisíc lidí.

Kolik diváků chodilo na stadion?

Tribuny pro čtyřicet tisíc lidí bývaly téměř vyprodané, průměrná návštěvnost byla třicet tisíc. Lidi tam nic moc jiného než fotbal neměli, žili tím.

Měl jsem ideální dětství a strašně rád bych něco podobného dopřál i dnešním dětem.

Například všechny tréninky byly otevřené, klub si fanoušků vážil. Sice jsem po každém tréninku musel projít špalírem, podepisovat hráčské kartičky, ale lidi nám to fantasticky vraceli.

Tehdy se dařilo i při zápasech...

Povedl se nám historický úspěch, klub získal v roce 1998 poprvé (a zatím naposledy) mistrovský titul. Soudržnost byla ohromná, i když se nám nedařilo. O sezonu dřív jsme málem sestoupili. Lidi ale byli spíš zklamaní a smutní než vzteklí či agresivní.

Vy jste si fanoušky získal, začali vám říkat chouchou, miláček. Čím si to fotbalista může naopak rozházet?

Lens leží v chudém regionu. A fanoušci dávají do klubu peníze, za které by si mohli dopřát jiné věci... Věnují tomu i spoustu času, dávají do toho srdce. Když tohle nepochopíte, je to špatný.

Zkusil byste přiblížit nějakou situaci, kdy se to může projevit?

Ti lidi vám třeba chtějí po zápase něco říct, a nemusí to být vždy příjemné. Jakmile si ale začnete, být jen v duchu, říkat: Já jsem odvedl svoje a s tebou se o tom bavit nebudu, vycítí to.

Připomíná mi to seriál Sunderland 'Til I Die – úspěšný dokument Netflixu o klubu ze severní Anglie, kde zkrachovaly loděnice a o to víc se lidé upínají k výsledkům místního fotbalového klubu.

Ano, v Lens to bylo podobné, fotbal je tady opravdu jako náboženství. Strávil jsem tam tři sezony a z toho dvakrát byli fanoušci Racingu vyhlášeni jako nejlepší v celé Francii.

Kromě fanoušků potřebuje klub i sponzory, mecenáše. Jak vypadal společenský život po téhle stránce?

Po každém domácím zápase jsme šli do hangáru na večeri třeba pro sto padesát lidí, včetně manželek a přítelkyň. Po jídle jsem obešel čtyři pět stolů, abych partnery klubu pozdravil a promluvil s nimi, fotograf udělal fotky...

Udržujete s klubem kontakt?

Zrovna před pár týdny jsem měl online setkání s fanoušky – stáli o to, ačkoli je to už dvaadvacet let, co jsem z Racingu odešel. Při oslavách dvacátého výročí zisku titulu jsem měl čestný výkop. Jel jsem tam s celou rodinou a z toho jsem měl taky radost, protože naše děti Lens nezažily – narodily se až v Anglii. Moc jsem si to užil.

Do svých čtrnácti let jste žil v severočeských Verneřicích. Udržujete i tady nějakou nit?

Jezdím tam míň než dřív. Táta i máma už zemřeli, mám tam jen tetu. Pořád ale stojí barák, kde jsem vyrůstal.

A co místní fotbalový klub?

Mají opravené kabiny i nové hřiště. V létě tam chystáme exhibiční utkání. Dokonce jsem přemýšlel, že bych se do Verneřic na jednu sezonu přeregistroval a aspoň symbolicky zakončil kariéru tam, kde jsem ji v pěti letech začínal. Ale já s těmi svými koleny jsem takový chabrus, že bych stejně odehrál jeden dva zápasy a dost.

Když vám bylo dvanáct, zlanařili vás do Děčína. Máte i ke zdejšímu klubu nějaký vztah?

Tam jsem dva roky dojížděl na jeden dva tréninky v týdnu. Jinak jsem každý den dál trénoval ve Verneřicích. Teda trénoval... Prostě jsme pořád byli na hřišti a kopali. Škola skončila ve dvě. Všichni věděli, že balon je u Šmicrů, takže u nás vždycky někdo zazvonil, já skočil na kolo, mičudu pod triko a jeli jsme. Mydlili jsme to do tmy, hráli jsme třeba pět hodin v kuse, doma jsem padal únavou. Měl jsem ideální dětství a strašně rád bych něco podobného dopřál i dnešním dětem. ●

NELITUJTE, PODPORUJTE

1 Kdy jste se poprvé setkala s filantropií?

Rodiče mě vedli k tomu, že i když má člověk málo, měl by se umět podělit. Přispívali jsme do veřejných kasiček, posílali peníze na sbírky v televizi. Myslím, že díky těmto zkušenostem ve mně téma zakořenilo, ale konkrétní formativní zážitek nemám.

2 Jaké poslání má akce Emil Open?

Motivovat, spojovat a překonávat bariéry. Her se mohou účastnit sportovci s jakýmkoliv handicapem ve věku od 10 do 26 let. I když nejsme oficiální závod, snažíme se profesionálním sportovním akcím přiblížit. Pro většinu závodníků jsou překážkou finance, a tak všem hradíme ubytování, plnou penzi, dopravu i doprovodný program a nenajdete u nás ani startovné. Pro spoustu účastníků je Emil Open první příležitostí podívat se za hranice a seznámit se s vrstevníky z jiných zemí. Vznikají tak dlouhodobá přátelství mezi jednotlivci i organizacemi.

3 Co je přidanou hodnotou sportu, díky které má tu moc pomáhat?

Určitě sounáležitost a možnost měřit pokroky. Je to o posouvání hranic, které jsou pro handicapované často těžko definovatelné. Sport je v tomhle inkluzivní: čas, metry nebo góly se měří všem stejně, nezáleží na tom, jak se k výsledku dopracují.

4 Co jste o sobě díky sportu zjistila vy sama?

Že vůbec nejsem disciplinovaná.

5 Co chcete, aby se lidem vybavilo pod jménem vaší nadace?

Přála bych si, aby si vybavili naše heslo: „Přestaňte je litovat, začněte je podporovat.“ A ještě lépe, aby se tím i řídili.

6 Kdybyste měla mnoho peněz i času, čemu byste je věnovala?

Určitě vzdělávání a inkluzi. Čím dříve začleníme děti s jakýmkoliv handicapem do běžného života, tím lépe v něm obstojí v dospělosti.

7 Jaké je podle vás největší klišé ve filantropii?

Velká gesta, která zastíní důvod, proč byla pomoc vůbec potřeba. Myslím tím situace, kdy dárci propagují spíše to, jak dobrými jsou lidmi, místo vysvětlení smyslu jejich pomoci. Filantropie nemá být o titulu „filantrop“, ale o životní filozofii.

8 Jak vaši činnost ovlivnila pandemie covidu?

Přišli jsme o některé finanční partnery, ale především o naplánované akce. Letní hry 2020 jsme posunuli na září loňského roku, ale uzavření hranic a obecná opatrnost zahraničních

OTÁZEK

NATÁLIE BILOVÁ

Třetím rokem je ředitelkou Nadačního fondu Emil, který již od roku 2003 pomáhá handicapovaným dětem sportovat. Jednou z aktivit NF Emil jsou letní a zimní Evropské hry handicapované mládeže Emil Open. Jubilejní, desátý ročník se bude konat od 23. do 27. června v Brně. Dosud se akce zúčastnilo více než 4 000 handicapovaných sportovců ze 17 zemí světa.

www.emilopen.cz

týmů i tak výrazně snížily počet účastníků. Plánovaný první ročník zimních her Emil Open jsme z února letošního roku dokonce odsunuli až do roku 2022.

9 Jaký nejsilnější zážitek jste díky své nadaci zažila?

Pro mě bude asi navždy nejsilnějším a nejintenzivnějším zážitkem moje první účast na Emil Open. Do organizačního týmu jsem se dostala vlastně náhodou přes kamarádku a vzhledem k tomu, že teď vám odpovídám jako ředitelka celého nadačního fondu – určitě mi tento zážitek změnil život.

UMĚNÍ DAROVAT THE ART OF GIVING

Vychází díky podpoře Ivany a Tomáše Janečkových, Martina Kulíka, Lenky a Roberta Schönfeldových a dalších

Šéfredaktorka: Simona Bagarová • **Redakční rada:** Dagmar Goldmannová, Nora Grundová, Ivana Janečková, Zdeněk Mihalco, Mikoláš Orlický, Lenka Schönfeldová, Marek Šálek • **Ilustrace:** Eva Chmelová • **Produkce:** Kateřina Mlynářová

www.nadacevia.cz/umenidarovat